

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 k.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRÍCZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Egy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több sorú hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Helyezkedésük külön beiratásért 30 kr.

Kossuth Lajos arcképe Szabolcs megye székházában.

Saját kiküldött tudósítónktól.

Debreczen, május 4.

Az ezredévi ünnepségek dicsőséges mámorának első évfordulóján nagy ünnepet ült, nemes Szabolcs vármegyének derék, hazafias közönsége: felékesítette székházának tanácskozási termét Kossuth Lajosnak, a nemzet atyjának remek kivitelű arcképével, külön ünnepélyes közgyűléssel adván meg a halhatatlannak az őt megillető tiszteletet és hódolatot.

E sorok íróját szubjektív érzelmek is vezérelték mikor elhatározta, hogy hírlapírói és hazafias kötelességét teljesítve megjelenik Nyiregyházán a tegnapi ünnepen, ne essék tehát szó érte ha annak hangjai is bele vegyülnek ezekbe a tárgyilagosság képét viselni akaró szavakba... Szerettem Szabolcs vármegyét, szerettem mindig, tiszteletem és becsülésem kísérte működését mindenha, lettem bár távol tőle, vagy vitt sorsom be egészen a szívébe. Tisztelem azt az igaz magyar hazafiságot, őszinte meggyőződést amely a derék vármegyének minden fiát mindenha áthatotta s minden lépésükben vezérelte. Tudja az Isten, de úgy vagyok vele, hogy fel sem teszem ennek a megyének a fiáról a képmutatást, annyira beszél arckükről hazafiság szent tüze, annyira ott ég valamennyinek a szemében...

Jól esett ezt a szent tüze tegnap újra viszontlátnom, melegét éreznem, —

mely annyira alkalmas arra, hogy erőlt merítsen belőle a csüggedő.

De van Szabolcs vármegye fiának más tulajdonsága is, mely megkapja az embert lebilincseli a szívet, ha érintkezik velük s ez nem más, mint igaz magyar úri modoruk, vendégszerető jó szívük, amely mindenikének annyi jótékony hatását annyi áldást hintő gyümölcsét tapasztalták és élvezték már az idegenek s mindazok, kiket jó sorsuk velük összehozott.

S ennek a jellemzésnek valamennyi még oly kicsiny részlete is mind kitűnt és ragyogott a tegnapi ünnepen is. Hazafiság, őszinteség műveltség, vendégszeretet egyformán alkották azt a fényes keretet, amely Magyarország volt kormányzójának, legdicsőbb alakjának arcképét az első pillanatban mikor a vármegyeház ablakán keresztül a felhők megszürték honi napfény sugarai bevilágították... Hazafiságot, őszinteséget árasztott a lelkesedés, mely a dicsőült arczának láttára kitört, — művelt lélekre való tisztelet adás és vendég szeretet fogta körül a dicsőültnek édes fiát aki megköszönte, hogy a vármegye e képpel önmagát megtisztelni hazafias és bátor volt.

Igen, — bátor! Sajnos, kell ezt a szót használnunk mikor ezredéves történelmünk legnagyobb alakját a honfoglaló vezér nevét viselő vármegye közönsége ünnepli. Kötelességünk képe teszi egy felszólalás, amely meglepte és egyik bámulatból a másikba ejtette az egész közönséget. A vármegye volt főispánja áldozott Kossuth Lajos emléké-

nek mint egyszerű közkatona. — mert mint főispán nem tehetette. Különös értelmű szó ez az utolsó; alig is volt két ember, aki — hallva a visza nem adható hangsúlyozást ugyanugy értette volna.

Ugyanis Kállay András ott volt a kezdeményezők közt mikor az arckép megfestése szóba került, — azóta azonban Bánffy lett a miniszterelnök, aki Kossuth temetése elől megszökött s mert Szabolcs vármegye 8 Kossuthpárti képviselőt küldött az országgyűlésre, — Kállay Andrást lemondásra kényszerítette; ő pedig — épen a lemondása és felmentése közt lefolyt idő alatt — kijelentette, hogy az ő főispánsága alatt külön közgyűlést a Kossuth Lajos arcképének leleplezésére nem fog tartani. Ebből az okból sokan a Kállay beszédét legfeljebb bosszúnak, sőt esetleg kortes fogásnak tekintik, de viszont sokan úgy értelmezik, hogy a kormány tiltotta meg neki s ettől tette lemondása elfogadását függővé s ő viszont azért sürgette az elbocsátást, hogy így az interregnum alatt a leleplezés megtörténhessék.

Mi, megvalljuk, nem szívesen vállalkozunk rá, hogy ítéletet mondjunk Kállay eljárása telett, a beszédet hallottuk s talán épen azért, hanem általános szempontoktól vezetve meg épen időt kell adnunk az ügynek, hogy kiforrjon egy kissé, — mert Szabolcs vármegye fiait, mindig hazafiaknak és őszintéknek ismertük. Ennyit egyelőre erről a jelenetről.

De nem végezhetem ezt a néhány

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Emlékezzünk régiekről.

[Bodossy Pali bácsi elbeszélései a szabadságharcz idejéből.]

A „Debreczen” számára írta: **V. A.**

Előszó.

Minden embernek meg van a maga szenvedélye, amely egyuttal gyöngye oldala is, a melyet felismer mint ilyet, de azért nem képes rajta segíteni.

Az én egyik gyenge oldalam az, hogy rajongok az 1848—49-iki szabadságharczért, s ha erről valamit olvashatok, vagy elbeszélnek hallok, mar akkor szívesen elfelejtek mindent és nem látok, nem hallok, nem ismerem mást, mint azokat a „Félisteneket”, — a kik oda hagyták az iskolát, oda hagyták a hivatalt, a családi tűzhelyet, ifju nejeiket, szép gyermekeiket, vagy öreg szüleiket, oda hagytak vagyont, rangot, jó léte, boldogságot, mindent, mi elő-

tünk szép és kedves volt és Kossuth Lajosnak ama vészkiáltására, hogy a haza vesztélyben van önként ragadtak fegyvert és piros vérrrel írták fel a »honvéd» név örök dicsőségét a történelem lapjaira.

És én azt hiszem, hogy ennek a ragyogó szép kornak minden legkisebb mozzanata érdemes arra, hogy feledésbe veszni ne engedjük, hanem a mit meg lehet, igyekezzünk megmenteni az utókor számára. — Azért is arra kérem a tisztelt olvasót, hogy eme szent cél érdekében bocsássa meg nekem, hogy bár avatatlan tollal, de még is bátor vagyok leírni és közrebocsátani azt, a mit boldogult Pali bátyánktól egyszer, másszor e nagy időköről, mint saját élményeit el beszélni hallottam.

Még csak azt jegyzem meg, hogy a ki B o d o s s y Pali bácsit nagy Debreczen városában ismerte, (pedig hát ki ne ismerte volna?) az tudni fogja, hogy a minő jó szívű, jó lelkű, ép annyira szerény volt és mi sem

állott távolabb tőle, mint az, hogy olesó dicsőség után vágyakozzék.

Az kétségtelen, hogy bár nagyon büszke volt a »h o n v é d» névre, de azért mindig szívesebben hallgatott, mintsem, hogy valaki dicsékvőnek tartsa. Miért is őszintén mondom, hogy egyedül az én hibám, vagy jobban mondva az én érdemem, — hogy a miket felőle most elmondandó vagyok, mind azokat még a Kossuth-utezai »k i s p i p á b a n» néhány év előtt estéknént, csendes pohározás mellett — szoros baráti körben — úgy szedtem ki belőle, hogy még csak távoli sejtésem sem volt róla, hogy mind ez egykor nyilvánosságra jő.

Legyen áldott emlékezte!

I. Kossuth arcképe.

Pali bácsi nagyon szerette a szabadságot és mint ismételtelen kijelentette, a szó teljes értelmében imádta annak legnagyobb apostolát, K o s s u t h Lajost.

Annyira imádta őt, hogy arcképét egy

sort mással, mint amivel kezdtem, azaz újból letésem elismerésem, tiszteletem és szeretetem adóját Szabolcs vármegye elé, mert megérdemli. A kik így tudnak ünnepelni, azok méltók az életre, méltók a dicsőségre s méltó különösen a vármegye derék alispánja, a ki — a mint kezébe került a közvetlen vezetés gyepölője — sietett összehívni ezt a tegnapi közgyűlést s aki tegnap is nyílt szívvel, emelt fővel és hangos szóval hirdette: míg e helyen ülök, abban a székházban Kossuth Lajos elvei lesznek az uralkodók!

Éljen Szabolcs vármegye és éljen derék alispánja, M i k e c z János!

Szabolcs vármegye tegnapi ünnepéről már tegnapi lapunkban adtunk távirati tudósítást, amelybe azonban — egyéb, természetes hiányosságait nem tekintve — a távirati szöveg félreértése folytán két nagy részben bosszantó hiba csuszott be, nevezetesen az ünnepi szónok, B o r y Béla ur nem elnöke a szabolcs megyei függetlenségi pártnak, a másik, amelyért aztán lovagias kötelességünknek tartjuk rögtön bocsánatot is kérni, — az hogy Kállay András ur térdet hajtott volna a Kossuth Lajos arcképe előtt, — ami ilyen alakban nem felel meg a valóságnak.

Most pedig térjünk át magára az ünnepre, melyről szóló részletes tudósításunk a következő:

Szép ünnepre virradt tegnap Szabolcs vármegye s különösen szépen fejlődő székhelye Nyiregyháza városa. K o s s u t h Lajos halála után elhatározta a vármegye közönsége, hogy arcképét közgyűlési terme számára lefesteti. A festéssel Á b r á n y i Lajos jeles festőművésznket, a megye szülöttjét bízták meg, aki a megbízásnak rövid egy év alatt megfelelt s tegnap végre elérke-

zett a leleplezés napja, amelyre a vármegye közönsége nevében M i k e c z János alispán meghívta K o s s u t h Ferenczet, Á b r á n y i Lajost, továbbá a vármegye képviselőit és a szomszédos törvényhatóságokat is, amint ezt megnyitó beszédében is kifejezte s így annál sajnósbabban nélkülöztük az ünnepen egy Debreczen városának, mint Hajdúvármegyének kiküldötteit, pedig Kossuth Lajos valamivel nagyobb ember volt, mint bárki más, akit eddig becses megjelenésükkel a mi jó uraink megisztelek . . .

Zászló ugyan csak a vármegyeházán volt, de azért az egész városban látszott az ünnepi hangulat már jóval 10 óra előtt, mikor t. i. a közgyűlés kezdődött, — a terembe pedig gyors tempóban gyülekeztek a vendégek és bizottsági tagok.

Ott voltak — többnyire diszmagyarban — F a r k a s Balasz, G e n c s y Albert, K á l l a y Leopold, dr. M e z ő s s y Béla, M e s k ő László orsz. képviselők, B e n i c z k y Miksa, dr. J ó z s a András, B e n e s László, B o r y Béla, B o r b é l y Gáspár s még igen számosan a megye és város kitűnősegei s a tisztikar köréből. Lehetünk összesen a földszinten 300—400-an a karzatokat pedig elegáns hölgyközönség foglalta el.

Tíz óra után foglalta el székét M i k e c z János alispán s néhány szóval ismeretve a közgyűlés összehívásának történetét megnyitotta a gyűlést.

Indítványozza, hogy mivel Kossuth Ferencz ur (Eljenzés) körünkbe megérkezett, őt küldöttség útján hívjuk meg a mai gyűlésre. A küldöttség tagjait ajánlja B o r b é l y Gáspár elnökléte alatt I b r á n y i Zsigmond, B e n e s László és H a a s Mór biztagokat (Helyeslés). Ezt tehát határozatilag kimondja s a küldöttség visszatérteig az ülést felfüggeszti.

A küldöttség a Korona szállóban levő lakásán kereste fel Kossuth Ferenczet, kívül néhány perc múlva visszatért. K o s s u t h Ferenczet beleptekor riadó éljenzéssel fogadta, mely tartott mindaddig, míg el nem foglalta helyét az elnöki szék jobb oldalán K á l l a y András volt főispán szomszédóságában.

kis elefántcsont keretbe téve, a szabadságharcz egész ideje alatt mindig magánál hordta a szíve felett és ha valahol megállapodtak s az éjszakát szobában tölthette, a kis arcképet mindannyiszor kifüggesztette az ágya felé és úgy aludt el.

Azután pedig, hogy a szomorú idők bekövetkeztek s mint fogoly az oroszoktól az osztrákok kezébe került, a kis arcképet Békés-C-ában egy kut mellett sírva temette el, hogy legalább az ne kerüljön a gyűlölt ellenség kezébe.

II. Az őrmester és Kossuth Lajos.

A mint a magyar kormány Debreczenbe jött, köztudomás szerint oly erélyvel fogott a honvédség szervezéséhez, hogy majd mindennap egy-egy zászlóaljat állított elő. Ugyanekkor a decreezeni »Vöröspántlikások« kiszorultak B. Ujvárosra és ott alakultak honvéd zászlóaljja.

Egy alkalommal B. Ujvárosban maga Kossuth Lajos is meglátogatta őket, a minék Pali bácsi rendkívül megörült és a fiatal őrmester ragyogó arccal, feszesen úgy állott az első sorokban, mintha valami belső érzelem sugta volna neki, hogy Kossuth megfogja szolítani.

Es sejtelve hamar valóra vált, mert a mint Kossuth a csapatok előtt elhaladt, egyszerre Pali bácsi előtt állott meg és megkérdezte tőle, hogy szintén önként állott-e be honvédnek, hogy mi volt azelőtt, talán diák? Mire Pali bácsi, nem tudván hirtelen

hogy ezimezni, röviden így felelt: »igen kegyelmes ur!«

Azután megkérdezte azt is, hogy részt vett-e a ráczok elleni hadjáratban és hogy hol van a vörös pántlikája? Mire Pali bácsi azt mondá, hogy igenis résztvett és a vörös pántlikát eltette emlékül.

»Jól tette fiatal barátom — mondá Kossuth — csak őrizze meg (és itt még egy szép kijelentést tett): »Majd hálás lesz önök iránt a Haza!«

Ezzel oda fordult a kapitányhoz, mondván: »Kapitány ur, legyen gondja az őrmesterre!« Mire a kapitány azt válaszolta, hogy »már is fel van terjesztve előléptetés végett!« Természetes, hogy nem volt azon a napon boldogabb ember nála az egész hadseregben.

III. A régi iskolatárs.

Hogy csakugyan résztvett a ráczok elleni hadjáratokban, arról is elmondott egy esetet, a mi egyuttal annak a régi magyar közmondásnak az igazságát is bizonyíthatja, a mely a kutyáról és szalonjáról szól.

Egyszer egy községből már kiszorították őket a ráczok, a midőn hajadon fővel rohant utánok egy barát és röviden elmondá, hogy ő ott egy kolostorban él a ráczok közt, a kiktől magyar származása miatt sok méltatlanságot kell szenvednie, de most utánok jött, hogy megbosszulja magát, mert még nincs minden elveszve, térjenek vissza és fogják hátba az ellenséget.

Ekkor M i k e c z János alispán újból megnyitotta a közgyűlést és a nyiregyházi dalegyület rázendítette C s o k o n a i n a k örök szépségű ódáját.

Oh Tihanynak riadó leánya!

A szép ének mindnyájunk szívét Istenhez emelte s áhitattal lestük a megyei közgyűlés ünnepi szónokának ajkairól a szavakat, mi alatt nemes hévvel fejtegette Kossuth Lajos nagyságát. B o r y Béla biz. tag elegáns megjelenésű és finom lelkű szónok, aki teljesen méltó volt az alkalomhoz és a vármegyéhez egyaránt.

Beszéde így hangzik:

Bory Béla beszéde.

Szabolcs vármegye mélyen tisztelt törv. hat. bizottsága!

Mélyen tisztelt Uraim!

Az elfoglaltság egy bizonyos nemével allok itt egy nagymérvű, kétkedés ural ebben a pillanatban, hogy vajjon képes lesz-e csak távolról is megközelíteni azon hangot, azon érzelmeket, amelyek ezen kiváló alkalommal úgy az én, valamint mindnyájunk kebelében lért foglalnak.

Hiszen én előttem már igen sokan, avatottak és avatatlanok irtak és szóltak Kossuth Lajos, a legnagyobb magyarnak, a legdicsőbb hazafinak, a szabadsághősnek életéről, szerepléséről, törekvéseiről, alkotásairól; de ez mind csupán halvány színezése a valónak, mert az ő kimagasló szelleme, önzetlen hazaszeretete, tündöklő hazafisága, alkotó ereje, mindeneket felölöl szíve-lelke, oly magas talpuzaton állott, hogy azt megérteni, mérlegelni is alig vagyunk képesek. És épen azért egy parányi porszemnek érzem magam, amidőn itt, ezen leleplezendő arckép előtt megszólalni bátorkodom.

Ha történetirő lennék, elmondanám történeti hűséggel Magyarország történetében korszakalkotó szereplését, — miként kezdte 1832-ben publicisztikai pályáját és miként kellett ezért az ellenzék elvéinek szolgálatában fogásgot szenvednie, miként választotta azután 1847-ben az ellenzék táborába Pestvármegye követévé, — mily főtenyezője volt az 1848-ikt

Pali bácsiök a barát kérésének engedve, csakugyan vissza is tértek egy kis csapattal s a barát melléku czákon egész a helység közepéig vezette őket.

Itt a főutcán egyszerre nagy tömeg embert pillantottak meg, a kik fegyveres rácz népfelkelők lehettek.

Midőn azok is észre vették őket, közülök egyik megösmerte őt és elkezdett kiabálni: »Pali, Pali, B dossy, jer ide közénk!«

Pali bácsi a barátságosan integető fiatal emberben szintén fősmerete egyik volt debreczeni iskolatársát és gyanútlanul közeledett felé.

Amde társai szerencsére észre vették azoknak ellenséges szándékát s viszont Pali bácsi után kiabáltak, hogy ne menjen oda, álljon meg, ellenség van ott!

Pali bácsi ez utóbbi figyelmeztetésre féluton megállott.

Mikor volt iskolatárs látván, hogy a csel nem sikerült, felkapta fegyverét és Pali bácsira lött, — de szerencsére nem talált.

Azután Pali bácsiök is lövöldözés közt tudtak ismét kijönni az ellenséges helységből.

Néhány év múlva ismét találkozott Pali bácsi eme kedves iskolatársával egy debreczeni vásár alkalmával, de természetesen rá sem nézett, nem is tehetett ellene semmit, mert még mindég r o s s z v i l á g volt idehaza.

törvények megalkotásának, — miként létesítette és fejlesztette alkotmányos alapon a honvédelmi rendszer gyökeres átalakítását és az első független magyar miniszteriumot, a melynek pénzügyminisztere volt, miként kezdeményezte a közteherviselés, örök váltság, sajtószabadság és annyi nagy alkotás dísző műveit, és elnondánám, hogy az osztrák kormánykörök kétes magatartása, Jellasics betörése és a fokról-fokra következett események láncolata miként eredményezték az 1849. április 14-iki debreczeni nemzetgyűlés határozatait és miként lett ugyanakkor Magyarország kormányzójává kiküldve, és miként lett a magyar nemzet szabadságharczának hőse, intézője, lelkesítője! És végezetül elmondanám, hogy az orosz intervenczió, az átkos szertehuzás és a legelső honarulás miként törték össze legszentebb hitét, reményeit és miként kellett imádkozni hazájának földjét üldözött bujdosóként elhagynia!

Ha pedig szónok volnék, a szó gyújtó erejével, közvetlen megkapó hatalmával elmondanám, hogy Kossuth Lajos volt a magyar nemzetnek rajongásig bálványozott eszményképe, ki gyújtó szavával, ékes szólásának párrallal hatalmával Kárpátoktól Adriáig magával ragadta a nemzetet, ki a magyar nép szívében, költészetében, da'iban mindég él és élni fog, ki a névtelen hősöknek, a szabadságharcz dicsteljes mezején irányítója, lelkesítője volt, ki 45 évi száműzésében egy egész világ bámulatát, tiszteletét, becsületét szerezte meg és ki ezen számkivetésében is szeretett nemzetét bőves intelmével támogatni mindenkor készen állott, ki hontalanságának törvénybe iktatásakor a helyett, hogy nemzetet megveti, a feletti keserű fájdalomában is nagy szívét darabokra tördelve, nemzetének ajándékozta, és elmondanám, hogy talán megrendült a magyar föld is, midőn a nemzet fénylő napja, a hazafiság vezérlő csillaga, a népeknek imádkozó bálványa örökre letűnt, és egy gyászoló nemzet összesége kiolthatlan fájdalomának érzelmeivel, a magyarok atyja ravatalához zarándokolt, hogy ontott könyveit

IV. A talált ágyugolyó.

Hogy milyen lelkesült és fáradhatatlan volt Pali bácsi, mutatja az is, hogy egy vesztett csata után egyszer talált egy ágyugolyót, melyet nyilván az ellenség lőtt közzéjük.

Azt nyomban felkapta és ezen szavakkal szólta: **És ez a mi szegény honvédeknek a kincsük!** atillája alá rejte és tovastett.

Még azután másfél napig megették folyton, míg végre biztos helyre érkezve, kivette a nehéz golyót atillája alól és oda adta a honvéd tüzereknek.

Persze, hogy ezt is csak egy 21—22 éves olyan tüzes, szenvédélyes ifju tehette meg, mint a mi lye n ő volt.

V. Fiuk, ez az én áldozatom!

Arra a kérdésre, hogy ölt-e ellenséget? Azt felelte, hogy: ölttem! És elmondá a következő esetet, amely szintén az alvidéken történt meg.

Még akkor nem voltunk rendes honvédek — így kezdé, — nem is ismertük annyira a katona regulát, vagy legalább nem sokat adtunk rá.

Egyszer egy ütközet alkalmával felszántott földéken állottunk, mikor egy csoport vasas német vágatott felénk.

Mi ahelyett, hogy körbe állottunk volna és úgy vártuk volna őket, be sem vártuk, míg hozzánk érnek, hanem a szántottföldéken feltűzött szuronyokkal rohantunk eléjük, és midőn egy vasas mellém vágatott, egy pillanattal alatt szuronyommal leemeltem a lóról és a földön azzal a kiáltással szurtam át: **Fiuk ez az én áldozatom!** (Folyt köv.)

eserében a kegyelet koszorúiból csupán egy babérlevelet hozhasson; és végül elmondanám, hogy mindazon szép, nagy, nemes, dicső magasztos, mi egy emberben csak létezhetik, a törekény porhüvely mulandóságával nem semmisülhet meg, nem! mert valamint az elhíntett mag gyökeret verve tovább tenyész, épen úgy az eszme, az ideál, a törekvés, uemzedékről nemzedékre szállva mindörökké élni fog! És talán erre vonatkozólag mondja a nagy költő is:

Még jönni kell, még jönni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százszekrek ajakán!

Igen, az elvetett mag tovább tenyész és az ideálok megvalósulásának törekvése: mindegyikünk szíve rejtekében tért foglalnak; a nemzet szellemóriásának egy nagybecsű hagyatéka ez, a melyet minden magyar legközvetlenebbül az ő fia, Kossuth Ferencz (Éljenzés) örökölt. Szerencsések vagyunk ott ez alkalommal itt tisztelhetni; elhozta őt közénk meleg szíve, kegyelme, de elhozta hazafisága is; pedig tudom, által érzem, hogy minden ily ünnepélyes alkalommal a még be nem hegéd seb fel-felujul; de azt is tudom, azt is által érzem, mily magasztosan felemelő érzés lehet, a midőn így kiálthat: **•Nézzetek, ez volt itt az én atyám!** A ki minden hazaszeretetének, minden hazafiságának, szíve, lelke összes aspirációinak örökösévé, letéteményesévé tett, hogy azokat együttvére hazánk javára, nemzetem boldogulására fordíthassam!

Mélyen t. uraim!

Mint hogy pedig sem történetíró, sem szónok nem vagyok, csupán egyszerű keresetlen szavakkal fogom elmondani, hogy Szabolcsvármegye közönsége, a mely a múltban is hazafias ténykedésének oly sok szép bizonyítékát nyújtani soha sem késett, ez alkalommal is őszinte hódolatának, hazafias kötelemeinek, legmélyebb kegyeletének jelét adva, egyhangulag elhatározta, hogy Kossuth Lajos arcképe ezen vármegye közgyűlésének tanácskozási dísztermét ékesítse azért, hogy úgy nekünk, valamint utódainknak is mindenkor eszébe jusszon, hogy a lángoló hazaszeretetének, a jellemzilárdásnak a honfiai erényeknek, a sokoldalú tudásnak mintaképe, a letűnt ezredéveknek pedig legnagyobb alakja Kossuth Lajos volt, kire minden magyarnak büszkének lennie nemcsak joga, de kötelessége is! És akkor, a midőn szobrot emelünk neki, a midőn arcképet megfestetjük, a midőn nagyságát, dicsőségét hangoztatjuk, azt vetik ellenünk, hogy Kossuth kultuszban leledzünk; hát igenis, egy szent kultusz ez, a hazafiság magasztos kultusza, a melyet őrizni, növelni, ápolni minden magyarnak legszentebb kötelessége is! Hiszen Eötvös József, a mely gondolkodó és koszorus költő is ekként zeng:

Az ég egy kincset ad minden hazának,
S a nemzet híven őrizi birtokát,
Császárról szól a francia fiának,
Büszkén mutatja Róma ő falát;
Hellának kincse egy elszóló rom. —
Tiéd, hazám, egy szentelt fájdalom!

Tekintetes törv. hat. bizottság! És most, a midőn Szabolcsvármegye mélyen t. törv. hat. bizottságának nevében, mint ezen testület egyik igénytelen tagja, az ezen arcképet megőrzés, gondozás és mindenkor tiszteletben tartás végett közvetlen Szabolcsvármegye érdemes alispánjának, közvetlen pedig Szabolcsvármegye nagylelkű, meleg szívű közönségének átaladni szerencsés vagyok — hulljon le ezen képről a lepel (megtörténik) és Kossuth Lajos dísz emlékezete éljen mindig, míg csak egy magyar él!

Zugó éljenzés és taps hangzott fel a gyönyörű beszéd végeztével. A szónok nemes ősz alakja úgy állott az éljenző közönség árjában, mint magas fenyőszál s nézett a képre, ahová egy szempillantás alatt, amint a

leikes szavak hatása alól felszabadultunk, — mindnyájan követők. Kossuth Lajost nemrég felfedezett 1842-iki daguerrotyp képe után, férfi kora delén ábrázolja s az első pillanatra szinte meglep fiatalságával, amely azonban csakhamar eloszlik, hogy helyet adjon a csodálatnak, a bámulatnak, amellyel az ő nagy szelleme iránt viseltetünk s a tiszteletnek a művész iránt ki ily pompásan oldotta meg feladatát.

Most már három kép van a teremben. Az elnöki szék felett az első magyar király Szt. István képe diszlik, vele szemben a terem másik végén Ferencz József királyé, míg az új a jobboldalon az elnöki szék felé eső pályahoy alatt függ.

De mindeme benyomásokra csak néhány pillanatként lehetett, mert megszólalt Mikécz János alispán, mondván a következőket:

Legkellemesebb kötelességének ismeri, hogy átvegye ezt a képet, de hangsúlyozza, hogy e kép csak rideg vászon, ha nem lesz örökkévalóvá ebben a teremben Kossuth Lajos szelleme; ő kijelenti úgy a maga, mint a törvh. biz. nevében, hogy Szabolcsvármegye hű is fog maradni hozzá mindenkör.

Ekkor felállott Kossuth Ferencz; mély esend támadt a teremben s feszült figyelemmel halgattuk, mialatt a következőket mondta:

Kossuth Ferencz beszéde.

Mélyen tisztelt Alispán ur és Tekintetes Bizottság!

Habozva szólalok fel, nem tudom, van-e jogom köszönetet mondani a kegyelel azon megható megnyilatkozásáért, melynek itt e díszes gyűlekezethen szemtanuja voltam?

Ha a természet törvényét tekintjük, úgy van jogom megköszönni e kegyeletet, mert az kinek ábrázolja most e gyűlekezetre tekint, az én édes atyám volt, kit szerettem és kit gyászolok.

De ha meggondoljuk, hogy ő nemcsak az én atyám volt, hanem az egész magyar népé; ha megfontolom, hogy az ő neve nemcsak az én örökségem, de a magyar nemzeté; ha megemlékezem arról, hogy az a dicőség, mely ősz fejét koszoruzta, nem egy halandó, hanem egy életre vágyódó nemzet dicsőítésé, akkor kételkedem jogomban, kiemelkedni a milliók sorából, kik az ő édes fiai voltak, és megköszönni testvéreimnek, hogyők is lelkesülnek a nagy eszmékért, melyeket a mi halottunk, a magyar nép halottja szívünkbe esepetgetett.

Midőn itt állok s ez ábrázatra tekintek, mely hazafiságot lehel a bizottság tanácskozásaiba, két érzelem küzd lelkemben és hol az egyik hol a másik emelkedik felül.

E két érzelem a fiúnak érzelme s a honfi érzelem!

Mint gyászoló fiu nem azt a képet látom lelki szemeim előtt, mely itt áll előttünk. Látom a messze külföldön az egyszerű szobrot, melynek falán a sors által szétrombolt fűzhely lakóinak képe, enyhíti az aggastyán keserveit; látom az egyszerű ágyat, melyen egy megtört test, még őrizi a törhetlen lelkét látom miként érinti a halál sötét angyala szárnyaival a fenkölt homlokot; hallom az utolsó sohajt mely után az ami földi volt a nemzet atyjában viszakivánczolt a haza szent földébe és ami isteni volt benne felszállott az eget urához, de nemcsak oda, mert elszállott széleszólva a magyar nép szívébe, hogy örökösök ott a magyar hazafiság felett.

Mint hazafi, egy más képet látok felűn; előttem! A kép hasonlít ahhoz mely most a vászonról ránk tekini, emlékezem hogy volt az aki egy lépéssel pótolta századoő hátra maradását, ő volt az ki szabadságok adott a magyaroknak, jelenét szerezte meg a hazának, jövőjét bizcsította a nemzetnek. Látom amint szavára a vérrel áztatott földből kiemelkednek a honvédek ezrei és önkéntelenül szoritja kezem e kardnak markolatát! Látom a titáni harcrot, melyben a nemzet elesett, de csak hogy feltámadjon, erősebb

ben, dicsőségesebben, mint valaha volt. — E két, érzem a flu és a hazafi érzelmében mélyen meghatnak, érzem, hogy a szeretetnek mely atyám emlékét országszerető környezi, egy parányi sugara bevilágítja az én utamat is, bevilágította azt az utat, melyet ő jelölt ki számomra, melyen járok és jarni fogok, bármennyi tövist szór rá a rágalom vagy az irigység: mit irigyeinek tölem? azt-e hogy mint gyermek szenvedtem várfogságot, mint ifju és mint férfi szenvedtem hosszú hontalanságot, mely alatt meg tantom maradni tiszta magyarnak? Vagy azt-e, hogy a legnagyobb mester tanítta meg engem, mikép kell a hazát önzetlennül, higgadtan, törhetlenül szolgálni? Miért rágalmaznak? Azért-e, hogy gyengítsék csekély erőinket melyet a haza oltárának szentelek? Én mindezt nem tudom, nem is bánom, mert a szeretet sugara, mely a halhatatlan emlékeről romlóval, bár erre érdemeket nem szereztem eltölti lelkemet azzal a megelégedéssel amelyből merítem honszerelmem kiolthatatlan lángját?

A szeretetért szeretettel hálával adózom, meghajlok előtte, mint ahogy meghajlok a diszes gyülekezet előtt, és kérem hogy addig ajándékozzanak meg velem a hazának és a hazáért élek. (Lelkes eljenzés és taps.)

Mikécz János alispán; kíván-e még valakit szólani?

Erre felállott Kossuth Ferencz mellől Kállay András, a vármegye nemrég elbocsátott főispánja általános figyelés, várakozás majd meglepetés közt a következő beszédet mondta:

Kállay András beszéde.

Tekintetes Alispán ur; mélyen tisztelt tekintetes törv. hat. közgyűlés!

Ezelőtt evekkal, midőn azon megdöbentő hír torjott el az országban, mely minden igaz magyar ember arcába kergette a szégyenpirt hogy a nagy hontalannak nincs meg a mindennapi kenyere s midőn elkövetkeztek a végzetes katasztrófa napjai, gyászba borult a nemzet, a részvét könnyeit sirta a félvilág, nemes lelke felszállott az egekbe s itt hagyta nekünk földi porbűveléit nemzeti megbecsülhetetlen ereiként, — Szabolcs vármegye volt az első, mely társadalmi és hatósági uton, igyekezett lerövidni bánájanak, szeretetének és kegyelvének adóját — s ezekben nékem jutott osztályrészül a kezdeményezés.

Síme ez alkalommal nem én voltam az, aki Szabolcs vármegye hazafias közönségét a nagy hontalannak saját honfiai erényekkel ékeskedő fiát s az ország távoli részéből itt megjelent testvéreket egybehívta, hogy nemes alakod (az arczkép fele fordul) itt látható képenek leleplezését ünnepelek s így nem nekem jutott osztályrészül az, hogy ez ünnepélyes alkalommal elsőnek emelhettem fel hozzá szavamat, felejtetetlen dicső hazánkfia halhatatlan nagy lélek — mert nem tehettem!

De most, mint a megye szabad, független polgára s nemzetemnek egyszerű napszamosa teszem le lábaid elé nagyságod iránti bámulatomnak honfiai lángoló szeretetemnek palmaágát, kérve teged: terjeszd ki és tartd hazád felett áldó kezeidet, légy szószóllója nemzetednek, fent a Mindenható trónusa előtt hogy szem előtt tartva és követve a te magasztos példádát, ha nem is hozzád hasonló, de hozzád méltók legyünk, mer valamint a legelső magyar ember a király, úgy te voltál ama dicső multban, te vagy minékünk s te leszel a jövő nemzedék előtt — a legnagyobb magyar! Amen (Viharos eljenzés.)

Ezután újból a dalárda éneke következett s amint elkezdte az Istenáldd meg a magyart az egész közönség felállt s úgy hallgatta végig a nemzeti imádságot,

Borbély Gáspár: Mielőtt eltávoznánk, indítványozza, hogy az összes most felhangzott beszédek nyomassanak ki a jegyzőkönyvben s küldessenek meg a biz. tagoknak és a községeknek. (Helyeslés.)

Mikécz János alispán: Szabolcs megye mindig különös vonzalommal viseltetett Kossuth Lajos iránt. Áhitattal olvasta leveleit, tömegesen zárandokolt ravatalához, szobrára a legelső napokban 7000 frtot gyűjtött. Képét lefestette,

de ez mind külsőség, azonban — mint Kállay András mondta — nekünk, ha hozzá hasonlóknak nem lehetünk: méltókká kell lennünk s azok akkor leszünk, ha mindenben az ő elveit követjük. (Eljenzés.) Igéri, hogy míg helyén lesz, ezt Szabolcs megye meg is fogja tenni.

Egyszermind kimondja határozatilag, hogy Borbély Gáspár indítványa elfogadtatván, a mai közgyűlésen tartott összes beszédek a gyűlés jegyzőkönyvébe szószó szerint felvételnek és kinyomatva az összes bizottsági tagoknak, a vármegye községeknek és a szomszédos törvényhatóságoknak meg fog küldetni. Ezzel a rendkívül közgyűlést d. e. 11 órákor berekeszti.

A banket.

Kossuth Ferencz a közgyűlés végeztével a fentebb már említett küldöttségi tagok kíséretében a Koronában lévő szállására tért haza s ott levelek, valamint elmondott beszéde megírásával töltötte el ebédig az időt. Délután 1 órákor ugyanis 200 terítékű bankettel ünnepelte meg a vármegye közönsége a fehérszalonai is a rendkívüli alkalmat. — Kossuth Ferencz a terembe léptekor — hova Mikecz János alispán és a képviselők kísérték — Benckzy Gyula híres zenekara indulóval fogadta. — Kossuth jobbján Mikecz János alispán, balján Borby Béla, az ünnep szónoke ült. A harmadik fogásnál felállt Bartholomeidesz János nyiregházai ág. ev. lelkész és a hegyljai egyházmegye esperese s a szentírásra hivatkozva jelentette ki, hogy Kossuth Lajos feltámadt és megjelent sokónknak az ő édes fia képében, a kinek egészségére üríti poharát.

Kossuth Ferencz a tósztra remek beszédben felelt. Legelőször is Bartholomeidesz szavaira reflektált s hangsúlyozta, hogy Kossuth Lajos is igenis feltámadt és pedig eszmében, — az iránta való lelkesedésben, Szabolcs megyében mindég a tiszta meggyőződés hívei éltek, azt kívánja, hogy édes atyjának ma leleplezett képe legyen az őre továbbra is annak, hogy abban a szék házban a tiszta meggyőződés mindig csak olyannal fog találkozni harcában. Nem akar politikával foglalkozni s habár meg van arról győződve, hogy még azok sem találják Magyarországot teljesen önálló államnak, akik az ő pártja programját kivihetőnek nem tartják, nem kutatja, kinek mi a meggyőződése épügy, mint nem kéri, hogy kinek mi a valása, hanem csak azt kéri, hogy bármi legyen is, — mindig igaz meggyőződését kövesse, azt hangoztassa mindenki, mert csak akkor lesznek hívek Kossuth Lajos emlékéhez, aki mindig a tiszta meggyőződés híve s annak a martirja volt s habár ez a szellem, az igaz meggyőződés szelleme a mai nemzedékből, mely nem tenni, de még akarni sem tud és nem mer, kivesszini látszik, miut ezt a mult évi választásoknál sajno-an tapasztaltuk, de ha kivesszine az erős akarat a nemzetből, kétségbe kellene esni jövője felett, azt kívánja, hogy legyen erős újra s akkor nem félti Magyarországot.

Ilyen biztató jelenség volt a mai ünnep, kéri Szabolcs megye közönségét, soha ne térjen le a szabad meggyőződés utjáról. (Hosszsauntartó zajos eljenzés és taps.)

Ezután Borby Béla szép beszédben köszöntötte fel Szabolcs vármegyét és annak közönségét, Mezős László Borby Bélát, Mezős Miksa Béla Mikécz János alispánt, hangsúlyozván különösen mai szereplését s kívánta maradjon meg sokáig Szabolcs vármegyének tekintetes alispánja, Görömbéi Péter nagykallói ev. ref. lelkész és f. szabolcsi esperes Ábrányi Lajos festőművészt éltette. Beszéltek még: Beniczky Miksa, Gál Elek, dr. Józsa András s még néhányan.

A banket után Kossuth Ferencz látogatásokat tett, ezután a Szabolcs vármegyei múzeumot tekintette meg este pedig megnézte a színházban Komjáthy János debreczeni színtársulat által tiszteletére

díszelőadásul adott Budavárbevetelét.

Kossuth Ferencz a színházból szállására tért, hol megvacsorázott s reggel 7/4 órákor tovább utazott Debreczenen át Budapest felé.

K. Gy.

TARKA-ÉLET.

Zoltai Lajos.

A zászlók színe, mely alatt küzdünk, elválaszt ugyan bennünket a Debreczeni Ellenőr jelenlegi legújabb felelős szerkesztőjétől Zoltai Lajostól, de ez nem akadály annak, hogy — most mikor még oly friss erővel csatlogtatja a szerkesztőségi megkötött ollót — szeretettel ne emlékezzünk rola eme tarka-barka rovatban:

Mindenekelőtt azonban a név kérdésével jöjjünk tisztába? ... Mert a mi tisztelt barátunk és kollegánk csak a Debreczeni Ellenőr hasábjain Lajos és Zoltai, a kormányparti hivatalos szócsövön kívül mindenki csak Louis-ként ismeri, nevezi és szereti ...

Louis — a mi kollegánk társaságbeli neve, de nem afféle közönséges egyszerű Louis, hanem igazi Louis d'or a mi magyaros s némi fantáziával a ranyos illetőleg a ranylaios is jelelhet, sőt jelent.

Ritkán találni nála egy ideálisabb gondolkozású, buzgóbb embert, ki ha egy napig a szerkesztőségbe be nem mehetne beteg lenne, lsten bizony nagy beteg. Pedig már tizenégy év óta, hogy hírlapíró, hogy robotosa a leglázásabb munkának, melyben a barna fűrt megföhéredik, a sziv pedig fásultan összeszárad, de Louis még ma is az a hevülekeny, szenvedélyes, fáradhatatlan, tüzes hírlapíró, aki tizenégy hosszú évvel ezelőtt volt, mikor még mint ragyogó kékszemű, piros arcú, jámbor hitű, magyar ruhás kis theologus csak a szinte már a templom tornáca ajtajából vissza lépett e legizgalmasabb hírlapírói pályára, mely nem ad soha nyugtot, melylyel ritkán jár az elismerés, de az irigykedés, a rosszakarat, az eilenszeny annál hűségesebb kísérői ...

Ily körülmények között tehát jól van mondva, ha mondjuk, hogy Louis-nak, dacára a tizenégy év alatt elkövetett számos hírlapika csáinak, nincsenek ellenségei, csupán barátjai párt és felekezet különkség nélkül! De egy nagy ellensége van mégis neki s ez pedig Zoltai Lajos, ki nem akarta magát soha, semmiféle körülmények között érdemei szerint érvényesíteni, hanem engedte mindenüvé csak azt a futri jó Louis-t szaladgálni, pihenés nélkül futni, pihenés nélkül fáradni, dolgozni, mint az egyiptomi rabszolga oly sokat, de oly nemes lelkesüléssel is, mint a poeta a hevülés óráiban s mindig kiért, miért? ... A legtöbbször a mások érdekében, a más kevésbbé szerények hasznára szereve meg fáradozásaival páva érdemeiket ...

A biblia ma is kedves olvasmánya Louis-nak, nagy ünnep, — de talán vasárnap sem mulhat el, anélkül, hogy a szoltáros könyvével ott ne ajtatokodna a kis Louis egyik vagy másik kálvinista templomban, természetesen egy-egy hirtelen, váratlan szenzáció esetét leszámítva, mert ilyenkor szalad, fut, rohan a kis Louis s iziben elfelejt csapat, papot egyaránt, mint a régi jó időkben a mester Csokonai ...

És bárha a hullámos fürtei kissé derekednek is már ami jó Louis barátunknak, de a szive még mindig olyan fiatalos, mint egy 20 éves jogász gyereknek. Tiszta s virágos, mint a majusi hónap. Gyülekegy, lobbanékony minden nemes, minden szép iránt, bárha a szépség eket sem veti meg ...

Mi szivesen, szeretettel üdvözöljük őt szerkesztői fontos állásán, melyre neki nagy

érdemei voltak! És hisszük, hogy megmarad ez állásában is a mi régi jó Louis barátunknak, aki más zászló alatt, más jelszóval ugyan, de mindig édes magyar hazánkért, büszke magyarságunkért fog küzdeni, mint mi, az ő politikai ellenfelei?...

Paulus.

Színház.

Salvini Debreczenben.

Tegnap este — újra majdnem teljesen üres ház előtt játszott a nagy Salvini a debreczeni színházban. Szinre a «Makranczos hölgy» került, melyben Salvini a nagy nőszejjitő, Petruccio-t játszotta. Hogy hogyan? Arról csak azok tehetnek bizonyítást, a kik ott voltak. Salvinit mint tragikus ünneplő világot, de Petruccio szerepében is hatalmas és bámulatosan tökéletes alakítást mutatott be. A jelenvolt csekély számu, de lelkes közönség elragadtatással nézte és élvezte az ő kifejező és szónéklül is mindent megértető mesteri játékát.

Katátintt Salvininé játszotta szintén kiváló sikerrel. Szerepének első részében a makranczoskodó menyasszonyt bravúrosan, a megszelidült feleséget szeretetreméltóan játszotta meg s férjével együtt bőrsze volt a tapásban.

Tegnap este szintén igen nagy sikere volt Ruta urnak, a ki Grumió szerepében olyan pompás komikusalakot teremtett, a mióta keveset láthatni Európában.

De a mi a tegnapi előadásnak mindenek fölött álló érdeme, az a kitűnő összjáték, melyhez fogható szepet csak világszínpadokon lehet kiváló alkalmakkor látni. Igazán sajnálhatja, a ki meg nem nézte, mert tán soha többé nem ismétlődő alkalmat mulasztott el.

Gr.

Ujdonságok.

* Számonkérőszék a megyén. A vármegyeházán ma délelőtt gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt a számonkérőszék ülészet, a mel en a megyei kiváltalok február 15-től, április 15-ig terjedő működését vizsgálták felül.

* V. H. Sz. A vidéki hírlapírók országos szövetségének helyi bizottsága csütörtökön délután négy órakor, a szokott helyen ülést tart, amelyre a szövetség debreczeni tagjai ez uton is tisztelettel meghívotnak.

* A kaszinó közgyűlése. A debreczeni kaszinó évi rendes közgyűlé-ét május hó 19-én délelőtt tartja meg a kaszinó helyiségében Szunyogh Sándor kir. tan. pénzügyigazgató elnöklete alatt.

* A Jótékony nőegylet gyűlése. E hó 2-án tartatott az egylet havi választmányi gyűlése Veresné Szathmáry Teréz elnöklete alatt. Legfőbb tárgya volt a gyűlésnek egy bizottság javaslata azon kérdésre, vajjon czélszerű-e az árvaházi iskolába továbbra is venni föl utcai növendékeket? A bizottság az eddigi, az árvaházra nem előnyös tapasztalatok után s mert a tanítónőt a bejáró növendékek tulságosan megterhelik azt indítványozta, hogy ezenül egyetlen utcai bejáró növendék a vételék fel, hogy a tanítás csak árvákra terjedjen ki s csak nevelésére fordíthassa a tanítónő minden idejét és erejét. — Elfogadta a választmány a tanítónő által készített árvaházi nyári rendet. — Minthogy több ügy még függőben van a f. hó 9-ére kitűzött közgyűlés, mely tisztújítással lesz egybekötve, öszre halasztatott. Felemlítjük ezzel kapcsolatban, hogy az elnök válság is kísért, de az ellen a választmány minden lehetőt elkövet, mert mostani buzgó s nagy sikerrel működő elnökét nem nélkülözheti. — Végül pár szegénynek néhány frt segélyt, Tóth József eljárónak pedig 10 frt fűrdői költséget szavazott meg a választmány.

* Meghívók az egyházkerületi közgyűlésre. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület tavasz közgyűlésére, mely tudvalevőleg e hó 18-án veszi kezdetét, a meghívókat az ev. ref. püspöki hivatal most küldi szét az egyes tagoknak és az egyházkerületben levő iskoláknak, hogy képviselőiket idejekorán megválaszthassák.

* Eljegyzés. Dr. Kardos Albert főreáliskolai tanár eljegyezte Szobotka Malvin kisasszonyt, Szobotka Adolf pusztaszeri nagybérlő leányát.

* A vágóhid vendégei. Hódmezővásárhely tanácsa részéről mint már megirtuk, bárman városunkban tartózkodnak, a vendégek nem utaztak még el, hanem ma d. e. Stahl Géza főmérnök és Körner Adolf tanácsnok tarsaságában kirándultak a vágóhidra, a hol mindent megszemleltek.

* Tápai Mihály névjegyei. A nagyhirnévre vergődött Tápai Mihály csodadoktor a napokban névjegyét nyomtatott egyik helybeni nyomdában — Szólpedig a névjegy szövege ekképen az egyik oldalon: Tápai Mihály csodadoktor, lakik Pacsirta u. sz. alatt, saját házában. A másik oldalon: gyógyít mindenféle gyógyíthatatlan betegségeket.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, májús 4.

A házban Szilágyi Dezső bejelentette a pozsonyiak kvóta ellenes feliratát.

Gajári Géza a mezőkövesdi mandátum ügyében megejtett vizsgálat eredményéről tett jelentést — a hir szerint — Hock János mandátumát meg fogják semmisíteni.

A legközelebbi ülés szombaton lesz.

Gr. Erdélyi miniszter leszavazva.

Budapest, máj. 4. A Debr. er. táv. Az igazságügyi bizottságban az Erdélyi miniszter esküdtszéki javaslatának 15-dik paragrafusát tárgyalták, mely a kihágási eseteket ki akarta vonni az esküdtszék alól. — Ezt, mely Erdélyi miniszter álláspontja volt 12 szóval 7 ellenében leszavazták a bizottság tagjai.

AGörz Elek ama javaslatára azonban, mely minden sajtóbeli kihágási büntetést az esküdtszék elé akart vinni, csak négyen szavaztak.

Ellenben egyhangulag elfogadták a dr. Groisz ama javaslatát, mely szerint minden törvény által meghatározott kihágási büntetést az esküdtszék elé tartozik, ha az a sajtó útján követtetett el.

Ezután a 16-ik paragrafust tárgyalták, mely szinte heves vitát keltett.

Bánffy lemondása.

Budapest, máj. 4. (A Debr. ered. táv.) Bécsből jelentik, hogy Bánffy és Badenit a király kihallgatásán fogadta. — Politikai körökben beszélék, hogy midőn a király Pozsonyból május hó 18-án Bpre jön, Bánffy beuyítja a lemondását, de újból megfogják bizni.

A csatorna hálózat ügye a jog és pénzügyi bizottságban.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, májús 4.

Részletesen írunk és ismertettük azt a tervet s költségvetést az építési bizottságban való tárgyalása alkalmából, a melyet a mérnöki hivatal dolgozott ki, a város csatorna hálózatának kijavítására, rendbehozására és az egész területen való kiépítésére.

Ez az egy ügy kepezte a tegnap délutánra a városháza nagy termebe egybehívott jog- és pénzügyi bizottsági ülés tárgyát.

A nagyfontosságú ügy iránt aránylag kevés érdeklődés mutatkozott s az ülést

Vecsey Imre jog- és pénzügyi tanácsnok bizottsági elnök ¼ 4 órakor nyithatta csak meg. —

Az ülésen megjelentek: Kernhof-fer József, Konecz Elek, Miskolczy Jenő, Abraham László, Becherer Manó, Koszorus Lajos, Stahl Géza, dr Kemény Mór, Szilágyi Károly, Torday Gábor, Zador Lajos és Varga Károly jegyző, bizottsági előadó.

A csatorna hálózat kérdésének ismertetése.

Vecsey Imre elnök üdvözli a megjelent tagokat, s kéri Varga Károly előadót az ügy ismertetésére. Felolvassa Varga Károly az ügy keletkezésének történetét. 1895-ben került újra felszínre a hatvan utcai lakosok egy kérelme folytán azóta a tanács, főszámvevő és főmérnök többször mondtak véleményt ez ügyben. Végre az építési szakbizottság nemrégiben tartott ülésén elfogadték a csatorna hálózat kiépítésének eszméjét, annak sürgős voltát s elfogadták azt is, hogy a keresztül vitele 10 év alatt történjék meg, a már ismertett sorrendben, miszerint előbb a főgyűjtő azután a mellékgyűjtők építtessenek ki s legvégül maradjon a Miklós és Hatvan utcai nyílt árkok beholtzása. Az építési bizottság vállalat útján óhajtaná elkészíttetni a nagyszabásu munkálatokat.

A főszámvevői vélemény.

Szabó József főszámvevő, kinek az egész ügyet kiadták véleményezés végett, a következő jelentést adta be erre vonatkozólag: Ö elismeri a csatorna hálózat kiépítésének szükségességét s annak költségei fedezésére egyedüli mód a kölcsön. Tekintve azonban azt, hogy a költségek 600 ezer forintra rúgnak, a mit a város mai pénzügyi viszonyai mellett nem bír meg, s veszélyesnek tartja a kérdés forcirozását. —

De a vizek szabályozási vonalai sincsenek megállapítva, a melyhez tudvalevőleg Sichermann mérnök kezdett hozzáfogni. A csatorna hálózat kérdésével csak ennek elkészülte után lehetne tervszerűleg foglalkozni, addig szerinte semmiféle lépés ez ügyben czélra nem vezetne.

A városi tanács ezután legközelebbi ülésében a csatorna hálózat ügyét az építési bizottság javaslatával és a főszámvevői véleménynyel egyetemben kiadta a jog és pénzügyi bizottságnak, hogy mondjon véleményt arra nézve, honnan volna fedezhető az a 600 ezer frt. Így került az ügy a jog- és pénzügyi bizottság elé, melynek jelen volt tagjain hideg borzongás futott végig a tanácsi végzés felolvasásakor. Hisz könnyű a tanácsnak ezt kérdeni? De az legyen az ember a ki erre megfelel. No de kihuzta a kátyúból a bizottságot Szabó József főszámvevő, megmondta ő alaposan, volt is hurráh, csak hogy mit szól hozzá a közgyűlés?

Debreczen csatornáinak története.

Története is van Debreczen város csatornáinak, amint ezt Stahl Géza főmérnök a főszámvevői vélemény felolvasása után hosszabb beszédben kifejtette. Még boldogult Beck Pal kormánybiztos idejében az 50-es években, megkezdették a csatornák kiépítését. A folytatólagos munkálatokra tervezetet Sichermann kiváló mérnök készítette 1875-ben, természetesen a régi mód szerint. Ezek a csatornák vannak még most is meg. De Sichermann mérnök már akkor kimondotta, hogy a régi csatornák, melyek Beck Pal idejében készültek az eses következtében időmultával kicserélendők s ez a mai napig sem történt meg. A kiépítés tovább halasztása már lehetetlen. A Piacz Hatvan és Péterfia utcák csatornái oly állapotba vannak már, hogy a beomlástól minden perczen lehet tartani. Más kérdés az megint hogy a pöcze anyagokat beereszék-e a csatornába addig is míg vízvezeték lesz Debreczenben, de ettől ő most eltekintene, ámbár éppen a piszkos pöcze anyagok a csatornák oldalalfalait teljesen elmosták és a talaj beveszi ezt magába s így a talaj inficiálva lévén, a köz-

egészségi szempontból sem hagyható tovább így. Most a piaczi csatornákat csak a föld tartja a nagyobb rázkódásra azonnal beomlik és ki tudja, mily óriási szerencsétlenség lehet ennek a következménye. Azt is elhatározta az építési bizottság, hogy a főbb csatornákat alul betonnal lennének elkészítve, ezt tartja ő helyesnek éppen a talaj inficiált voltánál fogva.

Egy kis vízjogi kérdés.

Abrahám László t. főügyésznek az iránt vannak kételyei, hogy Debreczennek van-e jogosított vízfolyása, mert ő azt állítja, hogy nincs.

Stahl Géza azt állítja, hogy igenis megvan az engedélye, mert a város annak idején, mikor a vízjogi törvény életbe lépett, bejelentette azt csak a vízi könyv nincs elkészítve, és abban nem telegkönyveztetett el. De a vízi könyv is elkészült nemsokára, a debreczeni kulturmérnöki hivatal már hozzáfogott. A tőzöba levezetési joga van a városnak vizeit, — onnan pedig a Kondoros folyásán megy az a Hortobágyba és Berettyóba Derecske mellett. Csak az lehetne kérdés, hogy a Mikepércs — Derecskei csatornán szabad volna-e a levezetés.

Abrahám László annak előlében állítja, hogy Debreczennek nincs jogosított vízfolyása, ő ki a városi vízjogi kérdéseket tanulmányozta ilyenről mitsem talált. Azért tette fel a kérdést hogy ha esetleg e dolgot a vízszabályozási társulatok helygátni kezdik, akkor majd sok pénzbe kerülne az a városnak,

A részletes tárgyalás.

Dr. Kemény Mór azt hiszi, hogy a csatorna hálózatnak csak pénzügyi oldala tartozik a bizottság elé. Azt a kérdést intézi a főmérnökhez, hogy nem lehetne-e az összes munkálatokat egyszerre, egy év alatt keresztülvinni és a 600 ezer forintot 10 év alatt részletekben letörleszteni.

Stahl Géza erre azt feleli, hogy ha egyszerre készítenék el az összes munkálatokat úgy sem lehetne 3—4 évnél előbb befejezni azt. De így 10 évre beosztva a vállalat is olcsóbban készíti el.

Dr. Kemény Mór a költségekre kér még némi felvilágosítást.

Stahl Géza előadja, hogy a kiépítetlen csatornák elkészítése **300 és néhány ezer** forintot vennének igénybe, míg a jelenlegi rozszaknak kieserelése és felújítása **284 ezer** forintba kerülne, úgy hogy együtt a költség **600 ezer fura rug**.

Kernhoffer József szerint az egész tervet revidálni kell és más rendszer szerint kell elkészíteni.

Stahl Géza ezt a rendszert, az öblítési rendszert tartja leghelyesebbnek. Ezt a rendszert az orvosok közegészségi szempontból csak régebben támadták, de ma ők is elismerik ennek az ésszerűségét. De Debreczenben még ésszerűbb a rendszer a kedvező talajesés miatt. Aradon más rendszer van, ott légnomással csinálják azt, de ott a rozsz talaj és a Maros miatt voltak erre rákényszerítve.

Torday Gábor is fontosnak tartja a csatornahálózat kiépítését, azt hiszi, hogy ha egy nagyobb eséplőgépet szállítanak a piacra keresztül beszakadna a boltzat.

Néhányan ekkor — felszólalásukban a vízvezeték kérdésével akarták volna egybefűzni a csatornázást.

Erre Stahl Géza arra kérte a bizottságot, hogy ne vegye sem a pöczeanyag kérdését figyelembe, de tekintsen el a vízvezetékéről is, mert ez az alapja annak. *Mire a csatornák elkészülnek a vízvezeték terve és költségvetése is elkészül.* (Van tehát már ízetünk arra nézve, hogy a csatorna hálózat munkálatainak elkészítésétől számított 10 év múlva rá gondolnak a vízvezetékre is. Aligha isznak abból a vízvezeteki vízből unokáink. Tudósító!)

Milyenek Debreczen pénzügyi viszonyai?

A csatornahálózat kérdésének pénzügyi oldalára vonatkozólag nyilatkozatra felszólított

Szabó József főszámvévő tett ezután a bizottságban oly kijelentéseket, a melyek egyrészt a legszomorúbb világításba helyezik a gazdagnak csúfolt Debreczen pénzügyi viszonyait, másrészt ról komoly megfontolásra ad okot, hogy mit tevék leggyünk!

Nem fűzünk hozzájuk semmi kommentárt, írjuk a hogy történt:

Szabó József főszámvévő kijelenti, hogy ő szintén igen óhajtaná, ha Debreczennek jó csatornázása lenne, de már az 1893. évben egy alkalommal beterjesztett jelentésében érintette azt, hogy a város az összes kiadásoknál már a nagy kölcsönre utazik. A kiadások azóta folgton emelkedtek, de a bevétel nem. — A házipénztárnak a kölcsönt meg kell fizetni, a mi maga után fogja vonni a pótdadó rohamos emelkedését. A főispán is, kívül ez ügyről ép a napokban tárgyalt, abban a véleményben van, hogy nemsokára eljön annak az ideje, hogy a nagykölcsönt vissza kell fizetni. Már most a jelenlegi pénzügyi viszonyok mellett az a kérdés, hogy mivel a csatornázás építési költségei más-képen, mint kölcsön útján, be nem szerzhettek, — hogy a polgárság a nagyobb pótdadóba belemegy-e. Ha belemegy, úgy a csatornázás keresztülvihető. Különben is ő még e pénzügyi dolgokkal ma nincs tisztában. Ha a zárszámadás mellett beterjesztendő, jelentésével készen lesz, akkor tisztán fog látni mindent. Szerette volna, ha párhétrel későbbre halasztották volna ez ügyet, akkor minden erre vonatkozó dologra megadhatta volna a felvilágosítást. És mivel ez ügy úgy sem kerül a folyó havi közgyűlés elé, vagy ha oda kerül, úgy az ügy teljes elbukását fogja eredményezni kéri a határozathozatalt két héttel elhalasztani. Különben ő azt hiszi, hogy mivel a pótdadó óriásival fog már jövőre is növekedni, a város adófizető polgársága nehezen bírja el a terhet.

Abrahám: Hisz ez a tehervétel nem egy nemzedék feladata.

Szabó József: Még sem lehet annyira terhelni a jövő nemzedéket sem.

Stahl Géza oly fontosnak tartja a kérdést, hogy elválasztaná minden más ügytől. Ő most már megállapítaná azt, hogy amortizációs kölcsönt vegyenek fel e célra és azt pótdadóban javasolná kivetni a polgárságra.

Szilágyi Károly a főszámvévő szavaiból is úgy vette ki, de tudja amugy is, hogy városunk pénzügyi helyzete a legrosszabb. Az egész városi vagyon paragon hever jövedelmezősége nincs kiaknáza. Ő abban a véleményben van, hogy ha a költségvetést revidálnák 100.000 frtért még nem kellene pótdadót kivetni...

Szabó főszámvévő: De szeretném én ezt a tudományt!

Szilágyi Károly különben hozzájárul a főszámvévő indítványához, hogy az egész ügy adassék ki a főszámvévőnek, annak pénzügyi oldalait tanulmányozni, a mire vonatkozólag ajánlja Szabó József figyelmébe a költségvetés revidálását.

Hogy segíthetnénk a szomorú pénzügyi állapotokon?

A tegnapi ülésen a jog és pénzügyi bizottságban, tehát a pénzügyi kérdések megoldására legilletékesebb bizottságban, hangzott el a szó: hogy Debreczen pénzügyi válság előtt áll, hogy Debreczen szomorú pénzügyi

állapotainja legsürgősebben segíteni kell erre csak egy megoldás van és pedig az, ha a Hortobágyból 10,000 hold földet kizakitanak.

Írjuk ezt is úgy, a miképen ott elhangzott:

Szabó József reflektál Szilágyi Károly azon szavaira, a melyeket városunk szomorú állapotaira mondott. Ő elismeri, hogy a viszonyok nem a legjobbak, de csak egyetlenegy ut van ebből kizakítani, a jövedelem szaporítását csak egy módon lehet szaporítani a Hortobágy rendezésével. A 42 ezer hold területű Hortobágy nem ad 15 kr. jövedelmet. Az a 42 ezer hold föld paragon hever minden haszon nélkül. Az egész Hortobágyot 4800 házzal bíró lakos közül 1012 használja. Éppen így voltunk a bellegelő földekkel, nem volt semmi haszonuk belőle, elosztottuk és bekaptunk érte 901 ezer frtot. Ő nem akarja a Hortobágyot elosztani, de a város anyagi megmentése végett szembeszáll mindennel elűr minden támadást e rágalmat, hogy Debreczen pénzügyi válság elé ne jusson.

Ő a Hortobágyon fennakarja továbbra is tartani a marhatenyésztést, de ha rosz idő van a jószágoknak nem elég háromszor akkora terület sem, mint a Hortobágy, ha jó idő van akkor pedig felényi terület is elég. Ott van a mátai pusztá, ha ezt a 10000 hold földet oda ajándékozzák a házipénztárnak, megoldható minden függő kérdés és eltűnik a pótdadó. Addig a pótdadó mindig emelkedni fog. A mostani 15% os pótdadó csak izelítő volt, ez csak arra való, hogy jövőre 45 vagy 60% ost lehessen könnyű szerrel kivetni. —

Ezzel szemben a jövedelem és a bevétel folyton száll. Gondolkozni kell erről, mert ez az egyedüli módja a jövedelem szaporításának így szabadulhatunk meg a 100% os pótdadótól, mely máskepp nemsokára be fog közsönteni. A Hortobágy rendezése kérdésének elodázása akadályozza meg városunk fejlődését a míg ezt el nem döntik addig bármit is hiába létesít a város, mert a mit létesít, teher alakjában létesíti. (Általános tetszés és éljenzés)

Az egész bizottság helyeslésével találkozott Szabó József szavaival mindenkinél arczáról le volt olvasható, hogy meg van győződve arról, miszerint a Hortobágy rendezése fogja csak Debreczen fejlődésében előbbivinni.

Szilágyi Károly ugyanazon véleményben van mint a főszámvévő, sőt azonkívül, ha a költségvetést megtekintjük, ott látjuk a minest amely ezrekbe kerül, de jövedelmet nem hoz.

Torday Gábor a hangulatból azt veszi ki, hogy mindenki helyesli a főszámvévő által felvetett eszmét, azért indítványozza, hogy a jog és pénzügyi bizottságból bizassék meg a főszámvévő, hogy a Hortobágy rendezésére részletes javaslatot készítsen.

Szabó József főszámvévő még egyszer kijelenti, hogy őt egyedül a város érdeke vezeti, a város érdeke pedig ezt kívánja. Ő maga részéről nem kívánja a Hortobágy rendezését a csatorna hálózat kiépítésével egybehozni, ő csupán általános pénzügyi szempontból beszélt, hogy tisztán álljon a bizottság előtt az, hogy nincs miből fedezni már kiadásait. A Hortobágy rendezésére vonatkozólag ugyanis ki fog terjeszkedni a folyó hóban a zárszámadás mellett előterjesztendő jelentésében.

Ezután még többek hozzászólása után a bizottság elhatározta, hogy a csatornázást most

leveszi a napirendről s kiadja a főszámvevőnek, hogy június 1—10-ig összehívandó jog és pénzügyi bizottság elé terjesszen konkrét javaslatot a bizottság elé.

Mégegyszer a vízjogi kérdés.

Miskolczy Jenőnek aggályai vannak a vízjogi kérdést illetőleg. Azért azt kívánna kimondatni, hogy a jog és pénzügyi bizottság sűrűsége meg a városi tanácsot, hogy a vízjogi kérdést tárgyalja s a bejelentett vizfolyást a vízjogi telegkönyvbe bevezettesse.

Stahl Geza erősíti, hogy a vizfolyás bejelentése megtörtént s Debreczennek a jogosultsága erre megvan.

Abrahám László a főmérnökkel szemben állítja, hogy a vizfolyás nincs bejelentve, megígéri azonban hogy mire a főszámvevő a javaslatával készen lesz akkora ő is áttanulmányozza és rendezi az egész ügyet.

A bizottság abban az értelemben határoz, hogy azon határidőig, mely a főszámvevői javaslatra kitűzetett, a főügyésztől is elvárja a vízjogi kérdés rendezésére vonatkozó előterjesztését.

Ezzel a tanácskozás véget ért s Vecsey Imre elnök délután 5 órakor a gyűlést berekesztette.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

április 28.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon feüli súlyban) ——— krajczárig, közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) ——— krajczárig könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 52—53 krajc ár.

Sertéslétszám: 1897. évi április. 30-ik napján volt készlet 26 054 darab, 1897 május. hónap 2-ik felhajtott 743 drb, 1897 május hónap 2-ik napján elszállított 480 drb, 1897 május hónap 3-ik napjára maradt készletben 26 317 drb. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár. A ferenzvárosi petroleum-rakodónál levő székesfővárosi konzum sertésvásár jelentése április 27-éről: Erkezett: 32 dr. Elszállított budapesti fogyasztásra 161 drb vidékre 23 drb, elszállított maradt 128 drb — Na a p i á r a k : 120—180 klg. súlyban 55—55 fr. 250—280 klg. súlyban 51—55 fr malaczkok 36—38 frt. különféle 120—180 k súlyban 55—56 1/2 frt.

Budapesti gabonatözsde.

április 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők:

B u s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	7.40—7.55	80	7.95—8.00
»	77	7.65—7.75	81	8.00—8.05
»	78	7.75—7.80	82	—
Tiszavidéki ó	79	—	—	—
»	76	7.85—7.90	80	—
»	78	7.65—7.75	81	8.00—8.05
Pestvidéki ó	79	—	82	8.05—8.10
»	76	7.80—7.8	—	—
»	77	7.85—7.90	80	—
Fehérmegyei ó	78	—	81	—
»	79	7.90—7.95	82	7.95—8.00
»	76	7.65—7.70	—	8.00—8.05
Bácskai ó	77	—	80	—
»	78	7.85—7.90	81	8.05—8.05
»	79	7.80—7.85	82	8.10—8.10
Észak magy	76	—	—	—
»	77	—	80	—
»	78	—	81	—
		Min. hekt.-ben	Ar kilógram	
Rozs elsőrendű uj		70—72	6.25	6.25
» másodrendű »		—	6.20	6.20
Árpa takarmánynak »		60—62	4.10	4.40
» égetni való »		62—64	5.09	6.—
» serfőzdei —		64—66	6.50	8.—
Zab — — — — — uj		39—41	5.85	6.25
Tengeri bánsági — uj		—	3.60	3.65
» más nemű »		—	3.45	3.55
» — — — — — »		—	3.40	3.50
Rápcze bánsági		—	—	—

Szerkesztői üzenetek.

Rubos Árpád Nyiregyháza. Kedves Pepike, a mint láod, mi küldjük a lapot, de hát te mikor küldöl valamelyes tirkák honi friss pletykát? ... Az ivorok ülése-ték-e már? Szombaton valószínűleg át-megyünk, ha ugyan megosztod velünk a r d é j i tuszkulánomodát? S p i l i i s tiszteletét küldi neked, Békéssynek, szik anynak, Ungváry, Lendvay, Borsody uraknak, szóval a jó ismerősöknek mindnek s az is üzeni, hogy: — él je u a z i d e a l i s s z e r e l e m ! . . .

A Debreczen-Nagyvárad villamos vasut építését tényleg megkezdtek, bizonyosága annak ez az alkalmi versike is, melyet egy Konyári-fürdővendég küldött be hozzánk, aki valószínűleg részvényes is:

»Az újságban azt beszélük,
És mindeütt az hírlik,
A V.-D. villamos vasutat
A nyáron felépítik.
Csak utas volna elegendő
Ki rajta sokszor menjen. —
Mert a vasutnál a pasasér,
Az »n é l k ü l d ö z h e t e t l e n t !

Cs. Endes Daniel lapszerkesztő Arad. Halló? . . . Hogy vagyunk? Hát már soha sem egy levele, sem egy szerkesztői üzenet az aradi s ázsorszépekről? . . .

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengni Rodrigótól. —

— A Debreczen sajtó fordítása. —

(Folytatás.)

— Mindjárt megmagyarázom önnek az esetet. Ez a Mitchel jelenleg ép New-Yorkban tartózkodik s egy igen kedves fiatal hölgygyel akar házasságra lépni. Azonkívül nagy a gyanum, hogy Montalbon, vagyis Mitchel Rózát szinte ő gyilkolta meg s pedig azért, hogy zsarolásaitól megmenekedjen. És a gyermek is nála van.

Neuilly felugrott s izgatottan járt fel s alá a szobában.

— Ön tehát azt állítja, hogy a kicsi vele van?

— Igen, itt a képe is — Barnes ezzel átnyújtotta Neuillynek a Lucette fényképfelvételét.

— Igen hasonlatos — mormogta Neuilly és azán hallgatva elgondolkozott.

— Ön ugye azt mondta, hogy ezt az asszonyt, ezt a Montalbont ő gyilkolta volna meg? kérdezte végül.

— Igen én azt hiszem.

— Szörnyűség, ép gyermek atyját felakasztatni. Micsoda gyalázat! Micsoda gyalázat! De az igazságosság, csak igazságosság! Inkább mintha magában beszélt volna, mint Barnessel, mignem hirtelen felé fordult.

— A kívánt nevet nem mondhatom meg önnek — mondotta, de hajlandó vagyok elutazni önnel New-Yorkba s h e e történet, mit itt előadott, igaz, akkor ha ég és föld összeszakkad is eleget teszünk az igazságnak. S nem engedjük meg, hogy ez a gazember még egy ifju életet megrontson.

— Nagyon helyes! — kiáltotta a detektív, megörülvén látogatása eme sikerén. Még egy kérdést mr. Neuilly — tette még hozzá. Van tudomása önnek meg egy második Leroy Mitchelről?

— Sohasem láttam, de hallottam egyet-mást felőle. Ép ennek a titkát nem tudtam azonban soha megfejteni, de ugy hiszem, hogy ugyanabba a lányba volt szerelmes, a ki a midőn meghalt, e férfi utána örült. Jelenleg valami tébolydában van és ép semmit sem segíthet rajtunk.

Miután Barnes Neuillyvel még az elutazás idejét megbeszélte visszatért szállodájába, ahol Chambers várta.

— Nos, kérdezte a detektív, hogy vagyunk?

— Majdnem semmennyire, kevés örvendetést mondhatok; — csak a másik Mitchelt találtam meg. Jelenleg a külváros egyik tébolydájában van; ép azért azt hiszem, hogy az a másik, ott észákon biztosan az az ön keresett embere. Ez a szerencsétlen

itt örült, mivel a kedvese, kiadta neki az utat.

— És a fiatal lányka nevét megtudta?
— Nem, lehetetlen volt. Annyira titkolják, mintha valami államtitok volna. Oh mert ezek a kreolok határtalanul büszkék.

— Köszönöm, ugy hiszem becsületes munkásom volt. — Ime itten száz dollár. Meg van elégedve?

— Teljesen. Sok szerencsét kívánok.
Egy félórával később Barnes egy sürgönyt kapott, melynek csupán annyi volt a tartalma.

»Gyermeket megtaláltam.

Lucette.

Barnes még ez nap délután elutazott New-Yorkba és pedig mr. Neuilly kíséretében S Mitchel meg ugyanaznap este kapott szinte egy sürgönyt, melynek ez volt a tartalma:

»Vigyázat! Barnes öreg Neuillyvel New-Yorkba elutazott.

Sefton.

Midőn Mitchel e sürgönyt elolvasta gondosan felöltözött, a sürgöny nyel szivarra gyújtott, aztán pedig menyasszonyával elment az operába.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Elodázott esküvő.

Mig Barnes lent délen tartózkodott addig a new-yorki kényei vajmi kevés sikert értek alig volt valamire valóbb eredménye kutatásainak. A legnevezetesebb mindenesetre az volt, hogy kiutdák az esküvő napját, melyen Mitchel és Miss mégis értek el. Remsén az oltár elé akartak lépni. Ép május 5-ike volt, mikorra Barnes és Neuilly is beérkeztek New-Yorkba.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai s. a. t. a legujabb mintázattal és színekben u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként s i r , csikos, koczkázott, mintázott damaszol' s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat **postabér és vámmentesen a házhoz szállítva**, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárak Zürichben.** Svájczba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a gépjavitó műhely telep területéből használatra visszabocsátott 18 k. hold 1200 □ öl terület az 1897 év május hó 1-től 1902. évi október hó 1-ig terjedő időre a városháza kis termében folyó év május hó 12-ik napján d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a városi számvevői hivatalban megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe kiadatik.

Miről az árverelni óhajtók azzal értesítettnek, hogy a kikiáltási ár 10 %-kát bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1897. április 29.

Városi tanács.

Specialista
sérvkötőkben

Múlábak

művezek, orthopaedia-műfűzők felölttek és anyag testtartás-uk részére nyújtó és járógépek valamint mindenemű es. és kir. szabad.

sérvkötők

kiváló szolid kivitelben és jóállás mellett készülnek

KELETI J.

BUDAPEST,
IV. Koronahérczeg-utca 17
Orvos sebészeti műszerek
orthopaediai készülékek
gyárában.

Gyar: villamos berendezés-el IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Szegényebb sorsúaknak részletfizetésre is készítenek gépek.

Utólérhetetlen
volt és lesz mindig a

Premier-kerékpár,
mivel csakis ezek épülnek

Helica-l-csőből
és mert

legmagasabb ellenálló képesség
legtökéletesebb biztonság
legegyszerűbb szerkezet
legkönnyebb menés

összpontosul benne.

The Premier Cycle Co. Ltd. (Hillman, Herbert & Cooper.)

Műhelyek:
Eger (Csehország) Coventry (Anglia) Doos (Nürobergnél.)

Évi készítés 60000 db. — Árlap ingyen és bérmentve.

Egyedüli eladás Debreczenben:
Killer Ede.

Csak
4 1/2 frtért
szállítom az én világhírű
„BOHEMIA“
húzó harmonikáimat,
hisz az fogsantyúval és valódi gyöngyház lapocskáival 2 kettős rugója és 11 réti erős fogsantyúja van, eltérhetetlen réz óvsarkokkal

A hangok egyes lapokon vannak, minék következtében a harmonika orgonaszerű hangu.

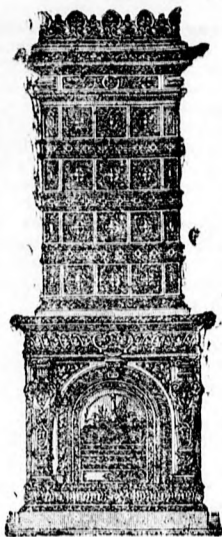
40 hangu 2 Reg. nagys. 15 1/2 + 33 cm. = frt 4 1/2
60 " 3 " " 17 + 34 " = " 5 1/2
80 " 4 " " 17 1/2 + 34 1/2 " = " 6 1/2

Saját magát tanító iskola ingyen. — Porto és csomagolás 60 kr.

Képes árlap ingyen.

SCHUSTER C. A. harmonika-gyáros
Markneukirchen, 7. S. (Csehország)
Küldés vámentesen utóvétellel. — Becserelés megengedve.
Viszonteladók kerestetnek.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és teljesen tűzálló anyagból készült fehér, továbbá színes, ó-német, chamois és majolika

cserépkályháit

valamint **diszes kandallóit, kandallós kályháit és takaréktűzhelyeit**, melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik. **A kályhák felállítását** a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár Debreczenben

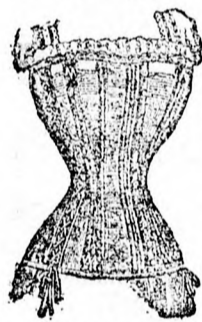
Kovács Gyula vaskereskedő urnál

Nagy-uj-utca szegletén a Bika szálloda mellett

Kész felállított minta kályháink ugyanott megtekinthetők s a raktárról kiválasztott kályhák kívánatra azonnal felállítatnak.

Első magyar orvosilag elismert fűző- (mieder) gyár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy

Május 1-én

Fűző- (mieder) gyáramat

Főtér, a Biedermann palotába helyeztem át.

Teljes tisztelettel

GOLDSTEIN KAROLINA.

Első magyar orvosilag elismert fűző- (mieder) gyár.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat **műszerész műhelyemben** pontosan **méréselt árak** mellett készítek

Varrógépek, kerékpárok, irrógépek, orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, mulábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedüli varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

